

godt og kan føre til noget godt. Hvis Ger-
ningen derimod skal begyndes med Uvilje
fra den ene eller den anden Side, er det
saare almindeligt, at der afstedkommes stor
Skade, og intet Sted kan en saadan Uover-
ensstemmelse gøre saa stor Skade som netop
i Forholdet mellem Læreren og Beboerne
samt deres Børn. Jeg mener derfor, at det
er noget af det sidste, man skal give Slip
paa, at Beboerne skulle have Indflydelse
paa Kaldelsen af den Lærer, som skal under-
vise deres Børn. Jeg har det Haab, at
den højtærede Minister ogsaa vil paa dette
Punkt gaa ind paa en Ændring i Retning
af, at Forholdet kan blive, som det er. —
Der er en anden Ting — den er for Næsten
omtalt — som jeg ogsaa vil udtale mig lidt
om. Skolelærerne kunne ikke faa Lov til at
faa Lønningstillæg, uden at der skal gives
Erklæring fra deres overordnede om, hvor-
vidt de maa faa det. Det kan godt være,
at denne Paragraf ikke kan faa saa meget at
sige, men det kan ogsaa se, at den kan faa
uhjre meget at sige. Jeg vil derfor meget
ønske, at den ikke maa blive vedtagen. Det
forekommer mig, at den Omstændighed, at
Kommunalbestyrelsen, Skoledirektionen eller,
hvorn det nu er, der faar Indflydelse paa,
hvorn vidt Lærerne skulde have Lønningstil-
læg eller ej, kan blive den værste Mundkurv,
der nogen Sinde har været lagt paa Lærerne.
Der har allerede været talt om, at Lærerne
i tidligere Tid havde faaet Mundkurv paa,
men jeg er vis paa, at en saa streng og
følelig Mundkurv som den, der kan
ligge i denne Bestemmelse — jeg siger derfor
ikke, at den nødvendigvis kommer til at
ligge deri — skulle vi vel vogte os for.
Det er sikkert, at en Mand, der skal arbejde
under stramme Bånd, ikke arbejder nær saa
godt som den, der arbejder omirent i Ret-
ning af sin egen Lyst og paa den Maade,
han mener er bedst. Derfor maa jeg ønske,
at den Bestemmelse, at Læreren skulde have
Anerkendelsesbevis hver Gang, han skal have
Lønningstillæg, gaar ud. Det er, som om
han skal søge om igen paa ny, men han
har jo en Gang søgt om Embedet, og det
har været opslaaet med en vis Løn, hvorfor
skal han saa om 2 eller 3 Aar, ligesom
Dyrighedsforholdene ere, søge paa ny for
at faa denne Lønningforhøjelse, der jo er
lovet ham ved Ansættelsen? — Endelig er

der en Bestemmelse i § 19, som jeg ogsaa
mener, vi maa have borte, hvis der skal være
Tale om, at denne Lov skal finde Sympati
ude i Landet. Det er Bestemmelsen om, at
alle Spørgsmaal vedrørende en Lærers Ret
til Lønning og til Pension afgøres endeligt
af Ministeren for Kirke- og Undervisnings-
væsenet og ikke kan indbringes for Dom-
stolene. Det er jo ellers saaledes her til
Lands, at hvert eneste Menneske har Ret
til at paatale sin Ret for Domstolene. Jeg
synes derfor, det er mærkeligt at give Læ-
reren en saadan Særstilling, at han ikke
skulde have Lov til at gøre sin Ret gæl-
dende paa denne Maade. Jeg kan ikke for-
staa, at der ligger nogen Fare i at lade
ham beholde denne Ret, og naar der ikke
gør det, hvorfor skulle vi saa ikke lade ham
beholde den? Vi fjerne ved at lade ham
have denne Ret en Antstødssten, og det skulle
vi, saa vidt vi kunne, naar vi ikke stude Lov-
forslaget i dets Helhed derved, og det tror
jeg ikke, vi gøre. — Med Hensyn til
Skoleinspektøren kan jeg ikke nægte, at jeg
har faaet det Indtryk af vedkommende Pa-
ragraf, at Styrelsen drages mere og mere
bort fra Skolen og mere og mere sammen
i Autoriteternes Hænder, mere og mere
samles oppe i Ministeriet. Jeg tror,
hvad der ogsaa er blevet gjort gæl-
dende af foregaaende Talere, at dette
vil være skadeligt, og jeg er endogaa til-
bøjelig til at være bange for, at den Ind-
flydelse, som de Mennesker faa, der skulle
have Tilsyn med Skolerne, vil blive mere
skadelig end gavnlig. De, som have prøvet,
hvad det vil sige at være Lærer ude paa
Landet, vide sikkert ogsaa, at det Synspunkt,
der gøres gældende af studerte Folk lige over
for Folkestolen, ikke altid falder sammen med
den praktiske Virkeligheds Synspunkt, og
det er jo saa soleklart, at disse Folk, baade
Skoleinspektøren og Medhjælperne under
Inspektørerne, ville blive Folk, der have
mindre praktisk Færdighed i de Forhold,
som vedrøre Landsbyskolernes Lærergerning,
end de Folk, som bo hjemme i Kredsen, enten
det nu er Skolelærerne selv, Skolekommis-
sionens Medlemmer eller Forældrene. Jeg
antager ogsaa, at dette er et Punkt, som
den højtærede Minister vil give efter paa,
hvis han mener, at det ikke kan hævedes
uden at stude Udbygningen til Lovens Gennem-